جوان

روزنامه سیاسی، اجتماعی و فرهنگی صبح ایران
شنبه ۲۶ خرداد ۱۴۰۳ - ۸ ذی‌الحجه ۱۴۴۵
سال بیست‌وششم- شماره ۷۰۵۲ - ۱۶ صفحه
قیمت: ۵۰۰۰ تومان

سرمقاله

انتخابات و اختیارات

محمدجواد اخوان
مدیرمسئول

چند روز پیش نگارنده به همراه جمعی از مدیران رسانه‌ها میهمان رئیس سازمان صداوسیما بودیم تا هم از کم‌وکیف برنامه‌های انتخاباتی آن سازمان مطلع شویم و هم نظرات و پیشنهادهای خود را در مورد این برنامه ارائه دهیم. یکی از نکاتی که من متذکر شدم در مورد اختیارات رئیس‌جمهور بود. در آن جلسه اشاره کردم که برخی رؤسای جمهور در گذشته وعده‌هایی به مردم داده‌اند و بعد از رسیدن به قدرت چون بدان‌ها عمل نکرده‌اند، تقصیر سایر قوا و نهادها انداخته‌اند و حتی مدعی شده‌اند که اختیارات کافی برای انجام وظایف‌مان نداریم.

پیشنهاد عملیاتی من آن بود که برای پیشگیری از این تدلیس انتخاباتی از همین الآن از همه نامزدها پرسیده شود آیا با اختیارات موجود خود آشنایی دارید و آنها را برای عمل به تعهدات خود کافی می‌دانید؟ طبیعتاً پاسخ نامزدها تکلیف مردم را تا حدی روشن می‌کند. در ادامه جلسه، سردبیر یکی از روزنامه‌های شناخته‌شده اصلاح‌طلب در ضمن ارائه نظرات خود تصریح کرد که نظر من این است که این پیشنهاد مدیر روزنامه جوان را اتفاقاً عملی نکنید و این اصلاً خوب نیست که نامزدها به چنین سؤالی پاسخ دهند.

این واکنش یک روزنامه‌نگار باسابقه و شناخته‌شده اصلاح‌طلب در واقع نشان می‌دهد که در روی همان پاشنه سابق می‌چرخد و برخی جریانات سیاسی و به‌ویژه اصلاح‌طلبان روی بازی رسانه‌ای اختیارات رئیس‌جمهور حساب خاصی باز کرده‌اند. البته این بازی در ایام انتخابات صورت نمی‌گیرد و تنها بعداز آن که نامزد مورد حمایت‌شان پیروز می‌شود و از انجام تعهدات خود سر باز می‌زند یا در ایفای آنها ناتوان است، کار را بر دوش دیگران انداخته و از نبود اختیارات سخن می‌گوید. این بازی سال‌هاست که انجام گرفته و نخستین بار رئیس دولت اصلاحات با لایحه افزایش اختیارات رئیس‌جمهوری در سال‌های پایانی دولتش آن را کلید زد.

ماجرا البته واضح است. اختیارات و وظایف رئیس‌جمهور در قانون اساسی مصرح است و البته در ۳۵سال بعد از بازنگری قانون اساسی در عمل هم حدود این اختیارات بر همگان روشن شده است.

نامزدهای ریاست جمهوری به‌عنوان رجل سیاسی و دارای سابقه کارگزاری در این نظام، طبیعتاً باید اختیارات رئیس‌جمهور را در ایران بدانند، وگرنه نامزدی فرد غیرمطلع از مسائل کشور از اساس اشتباه است و آن فرد حتی صالح برای چنین سمتی نیست. با این پیش‌فرض اگر اختیارات فعلی را کافی نمی‌دانند نباید وعده‌ای فراتر از اختیارات خود بدهند، چراکه چنین وعده‌ای در واقع تدلیس و فریب انتخاباتی است.

پیشنهادی که من در آن جلسه ارائه کردم برای همین نکته بود که نامزدی که پیروز انتخابات خواهد بود، چند صباح دیگر مدعی نشود که نمی‌گذارند کار کنم یا اختیارات لازم را ندارم. لذا بهتر است همین امروز تصریح کند که می‌داند چه اختیاراتی دارد و با این اختیارات چه قول‌هایی را می‌تواند عملی کند و همان قول‌ها را بدهد نه چیزی فراتر از آن. اما آن همکار اصلاح‌طلب گویا این تاکتیک سیاسی زیر زبان خود و هم‌قطارانش مزه کرده باشد، با صراحت گفت نباید چنین چیزی از نامزدها پرسیده شود.

احتمالاً خوانندگان محترم هم مانند من نتیجه می‌گیرند که گویی برخی می‌خواهند همان تکنیک کلیشه‌ای و تکراری گذشته را در انتخابات پیش رو به کار بندند و با وعده‌های توخالی مردم را به پای صندوق بکشانند و فردا هم با یک «نمی‌گذارند» شانه از مسئولیت خالی کنند. نگرانی آنها از طرح چنین پرسشی در مناظره‌های تلویزیونی آن است که مردم از واقعیت‌ها مطلع شوند و اوضاع مطابق میل آنها پیش نرود.

اما شرط انتخابات سالم، رقابت سالم است و رقابت سالم با تدلیس و وعده‌های توخالی متعارض. همه نامزدها باید خود را در پیشگاه خداوند متعال دیده و از هر وعده‌ای فراتر از توان و اختیارات خویش اجتناب کنند. صداوسیما نیز باید در برنامه‌های کارشناسی و مناظره‌های خود همین نکته مهم را به‌طور صریح و بدون هیچ مجامله‌ای پرسش کند تا مردم بدون هیچ ابهامی بدانند به چه کسی و برای تحقق چه وعده‌ای رأی می‌دهند و فردا خلف‌وعده‌ها به سرمایه اجتماعی کشور مانند گذشته آسیب نزند. و توصیه آخر به خود نامزدهاست؛ امیرالمؤمنین در فرمان خود به مالک اشتر انذار می‌دهد که مبادا وعده‌ای دهی و فردا خلف‌وعده کنی که چنین کاری خشم خدا و مردم را به دنبال خواهد داشت. «الْخُلْفَ یوجِبُ الْمَقْتَ عِنْدَاللهِ وَالنَّاسِ. قَالَ اللهُ تَعَالَی کَبُرَ مَقْتاً عِنْدَاللهِ اِن تَقُولُوا ما لا تَفْعَلُونَ.» امید است همه نامزدهای محترم که الگوی حکمرانی علوی را مبنای کار خود قرار داده‌اند این توصیه حضرت را آویزه گوش قرار دهند.

بین‌الملل

نظرسنجی تأمل‌برانگیز مؤسسه کانادایی

۷۰درصد ایرانیان سلاح هسته‌ای می‌خواهند

■ سه هفته بعد از هشدار مقام‌های بلندپایه ایرانی درباره احتمال تغییر سیاست هسته‌ای صلح‌آمیز ایران، یک نظرسنجی جدید که مؤسسه افکارسنجی «Iran Poll» انجام داده، نشان می‌دهد ۶۹درصد ایرانیان از دستیابی ایران به سلاح هسته‌ای حمایت می‌کنند. نتایج این نظرسنجی که در فاصله بین ۲۰ فوریه (دوم اسفند ۱۴۰۲) تا ۲۶می ۲۰۲۴ (۶خرداد ۱۴۰۳) انجام شده، یک تغییر جهت محسوس از نظرسنجی‌های قبلی است که قریب به اتفاق آنها نشان می‌داد اکثریت ایرانیان صرفاً از فعالیت‌های هسته‌ای صلح‌آمیز حمایت می‌کنند. «جوان» در گزارشی که روز ۲۱ اردیبهشت‌ماه ۱۴۰۳ منتشر شد، نوشت که تنش ایران و رژیم صهیونیستی در ماه آوریل «می‌تواند یک تغییر جدی در نگاه ایران به برنامه هسته‌ای خودش پدید آورد» و تأکید کرد موضع کمال خرازی و برخی مقام‌های ایرانی درباره احتمال تغییر دکترین هسته‌ای ایران ریشه در تنش پدید آمده بین تهران و تل‌آویو دارد | صفحه ۱۵

ناگهان مشاوران نامزدها!

● جعفر برزگر | خبرنگار گروه سیاسی

برگزاری میزگردهای اقتصادی، فرهنگی و سیاسی نامزدها با مشاوران‌شان، این چالش را بین طرفداران نامزدها به میان آورده که آیا یک رئیس‌جمهور باید آن حدی از تخصص و تسلط بر امور را داشته باشد که از مشاوران چونان مشاور و نه چیزی بیشتر استفاده کند و خود بر امور، تسلط و قدرت تشخیص مشورت درست از نادرست را داشته باشد، یا برعکس این مشاوران هستند که باید بر رئیس‌جمهور، حجت و غلبه داشته باشند؟ این چالش به‌ویژه پس از آنکه یکی از نامزدها از برنامه‌محوربودن خود در سایه دولت گذشته سخن گفت و دیگری از زندگی کردن با برنامه هفتم و سومی از به‌کارگیری مشاوران به‌علت ناآگاهی خود نسبت به مسائل اقتصادی خبر داد، پررنگ‌تر شد. «جوان» در گزارشی به این چالش پیش‌رو پرداخته است | صفحه ۲

گزارش اختصاصی خبرنگار «جوان» از سفر دو روزه سرپرست وزارت خارجه به عراق

گام‌های مصمم باقری در تداوم «سیاست همسایگی» امیرعبداللهیان

● آزاده‌سادات عطار | خبرنگار اعزامی «جوان» به عراق

سرپرست وزارت امور خارجه در جریان سفر به بغداد و اقلیم کردستان عراق، ضمن قدردانی از همدردی مردم و چهره‌های عراقی به دنبال شهادت مقامات ارشد ایرانی، در دیدارهای پی‌درپی و منسجم بر ادامه برنامه‌های مبتنی بر منافع مشترک دو کشور تأکید کرد؛ رویکردی که نشانه تداوم سیاست همسایگی است.

علی باقری روز پنج‌شنبه در رأس هیئتی وارد عراق شد تا مأموریتی را که آیت‌الله رئیسی، رئیس‌جمهور شهید قرار بود در هشتم خردادماه در قالب سفری سه‌روزه اجرایی کند، عملاً به اجرا برساند. قرار است پس از انتخابات ریاست جمهوری و در فرصت مقتضی، رئیس‌جمهور جدید ایران با مقامات عراقی دیدار داشته باشد، از این رو، سفر اخیر باقری با توجه به اینکه درک مشترک مقامات دو کشور از مسائل فی‌مابین از جمله تهدیدات‌های امنیتی، حائز اهمیت است و این مورد به طور مصداقی در پیشبرد توافقنامه مشترک امنیتی میان دو کشور به عنوان روندی که تضمین‌کننده صلح و ثبات در مجاورت مرزهای مشترک خواهد بود، حائز اهمیت است. رایزنی با مقامات عالی‌رتبه عراق درباره موضوعات دوجانبه و تحولات منطقه‌ای و بین‌المللی به ویژه اوضاع جاری در غزه و به منظور قدردانی از دولت و ملت عراق به دلیل مشارکت و ابراز همدردی با دولت و ملت ایران در پی شهادت رئیس‌جمهور و وزیر خارجه شهید و همراهان‌شان، محور اصلی دیدارهای متعدد سرپرست وزارت خارجه با چهره‌های عراقی بود و طرف عراقی نیز به نوبه خود یک بار دیگر مراتب همدردی خود را از شهادت رئیس‌جمهور و وزیر خارجه فقید ایران ابراز کرد. باقری در فرودگاه بغداد با استقبال محمدحسین بحرالعلوم، معاون وزیر امور خارجه عراق برنامه دیدارهای خود را آغاز کرد و در نخستین گام با ادای احترام به شهدای مقاومت با حضور در محل شهادت سردار قاسم سلیمانی، ابومهدی المهندس و همراهان آنها ملاقات‌های روز پنج‌شنبه را کلید زد.

■ ایران متجاوز را سرجای خود می‌نشاند

باقری کنی با حضور در کنفرانس خبری پس از دیدار با «فؤاد حسین» همتای عراقی خود، از ایران و عراق به عنوان دو رکن ثبات منطقه یاد کرد. در این نشست، طرفین بر تداوم روابط تهران- بغداد با نگاهی مبتنی بر «منافع مشترک» دو ملت با «سرنوشت مشترک» تأکید کردند.

باقری گفت: «نقاط مشترک ما آنقدر زیاد است که اگر بخواهیم دنبال نقاط اختلاف بگردیم باید از ذره‌بین استفاده کنیم. تاریخ چند دهه گذشته نشان داد عراق بعد از رفتن دیکتاتور از این سرزمین پاک در این عرصه جدی است و ایران و عراق دو شریک پایدار هستند و باقی خواهند ماند.»

باقری در ادامه با تأکید بر اینکه آنچه در غزه رخ می‌دهد، نسل‌کشی است، خاطرنشان کرد: «ایران مثل عراق بر این نکته تأکید دارد باید هر چه زودتر نسل‌کشی و جنایت جنگی صهیونیست‌ها در غزه پایان یابد و کمک‌رسانی به مردم غزه بدون قید و شرط ساری و جاری شود و در این مسیر همبستگی و همکاری کشورهای منطقه و مسلمان می‌تواند کمک‌کننده باشد.» وی در هشداری صریح و با اشاره به عملیات وعده صادق گفت: «ممکن است صهیونیست‌ها خطای دیگری مرتکب شوند. ایران در مقابل نابخردی رژیم صهیونیستی قاطعانه پاسخ داد و از حق دفاع مشروع خود استفاده و متجاوز را تنبیه کرد و سر جای خود نشاند. ایران در عملیات وعده صادق ثابت کرد از همه ظرفیت‌ها و توانمندی‌های خود برای ثبات، صلح و امنیت منطقه استفاده خواهد کرد و اجازه نخواهد داد حتی صهیونیست‌های متجاوز ذره‌ای به ثبات و امنیت منطقه خلل وارد کنند. امریکایی‌ها نمی‌توانند از یک طرف به صهیونیست‌ها پیشرفته‌ترین سلاح‌ها را بدهند و از یک طرف دیگر با چهره‌ای صلح‌دوستانه بخواهند ابتکار سیاسی را در دست خود بگیرند.» | بقیه در صفحه ۱۵

تو صریح بگو رفع فیلترینگ را برای چه می‌خواهی؟!

■ علی علوی

حسین انتظامی که دو شب پیش در جایگاه کارشناسان میزگردهای فرهنگی تبلیغات انتخاباتی تلویزیون حاضر شده بود، خطاب به نامزد مربوطه گفت که «صریح بگو فیلترینگ را رفع می‌کنی یا نه، چون مردم پاسخ صریح می‌خواهند»! اما درواقع این کارشناس است که باید صریح بگوید رفع فیلترینگ را برای چه می‌خواهد؟! برای نشاندن جوانان پای تماشای محتوای پورن، یا برای آزادی شبکه‌های اجتماعی که تحت نفوذ و هدایت صهیونیسم‌اند یا برای کسب‌وکار و آزادی و حقوق بشر؟! در جهانی که رفته‌رفته به اهمیت حکمرانی در حوزه اینترنت و شبکه‌های اجتماعی اذعان می‌کند و حتی رئیس‌جمهور امریکا توئیتر را «رسانه بدون سردبیر» می‌نامد و از خطرات آن برای جوانان امریکایی می‌گوید و در فرانسه قوانین کنترلی برای شبکه‌های اجتماعی وضع می‌کنند و در کل غرب به‌دنبال فیلترینگ شبکه چینی تیک‌تاک هستند تا بتوانند از پیامدهای احتمالی آن بر اقتصاد و سیاست و کاهش قدرت حکومت مرکزی بکاهند، شخصی که در جایگاه یک کارشناس می‌نشیند گمان می‌کند نشانه فهم و بلوغ فکری این است که به یک نامزد بگوید برای رفع فیلترینگ چه می‌کنی!

خیانت مدیران سابق در قامت کارشناسان فرهنگی یکی از بزرگ‌ترین ضربات را به هویت دینی و اسلامی ما زده است. کارشناسانی که فاقد صلاحیت فکری و عقلانی درک مسائل جهان و نگاه با بصیرت و معقولانه به امور هستند. سال‌ها خود مجری ممیزی و در سازمان‌های فرهنگی مجری قوانین نظام بوده‌اند اما ظاهراً به قانون نظام باور نداشته‌اند و فقط در جایگاه مرده‌شوری مدیریت می‌کرده‌اند!

صرف گفتن «آزادی اینترنت» دیگر حتی در خود غرب طرفدار ندارد. این مستی دیگر حتی در بارهای امریکا هم قفل است. کنگره امریکا محاکمه‌ای تاریخی با حضور مدیرعامل تیک‌تاک برگزار می‌کند که جهان را در شوک فرو می‌برد اما این غربگرایان خام‌اندیش و فاسداندیش را حتی برق آن محاکمه نگرفت! فرانسه به‌سوی کنترل شبکه‌های اجتماعی می‌رود. شمال اروپا محدودیت‌ها و ممنوعیت‌هایی برای استفاده نوجوانان از گوشی هوشمند در نظر گرفته‌اند. هیچ قانونی که به آزادی بیشتر گوشی هوشمند و شبکه‌های اجتماعی ختم شود، در غرب و شرق عالم خلق نشده است و برعکس، هر قانون جدید نوعی محدودیت تازه در این عرصه ایجاد می‌کند. آن‌وقت کارشناس فرهنگی ما که سال‌ها (بدون اعتقاد به قوانین نظام) در حوزه صداوسیما و وزارت ارشاد مسئولیت داشته، پز روشنفکری و آزادی اینترنت می‌دهد. این اگر خیانت نیست و اگر درک پایین و سطحی از مسائل فرهنگی و امنیتی نیست، چیست؟! و آیا عرصه انتخابات‌ها باید تبدیل به سوژه‌سازی این فقیران فکری شود؟!

ویژه جوان

توهین ادامه‌دار اصلاح‌طلبان به آیت‌الله رئیسی

پس از یادداشت توهین‌آمیز هفته گذشته روزنامه هم‌میهن درباره شهادت آیت‌الله رئیسی، این بار معصومه ابتکار گوی بی‌اخلاقی را از همه همفکران اصلاح‌طلبش ربود و با زیر پا گذاشتن ساده‌ترین اصول اخلاقی به رئیس‌جمهور شهید بد و بیراه گفت. معصومه ابتکار، فعال سیاسی اصلاح‌طلب، در اظهاراتی سخیف حادثه سقوط بالگرد رئیس‌جمهور و فقدان او را باعث «نجات» از «انسداد سیاسی» دانست. او همچنین تلویحاً آه و ناله اغتشاشگران را باعث این اتفاق توصیف کرد. ابتکار سانحه بالگرد را موجب تغییرات بسیاری دانست | صفحه ۲

یادداشت سیاسی

مصطفی قربانی

کنشگری انتخاباتی اصلاح‌طلبان

جریان اصلاحات که در انتخابات اسفند ماه سال گذشته، انتخابات را تحریم کرده بود، در این دور از انتخابات، با اعلام حمایت رسمی از آقای پزشکیان، نسبت به مشارکت در انتخابات، اعلام آمادگی و حضور کرده است. بر این اساس، بعد از اعلام نتیجه بررسی صلاحیت‌های ثبت‌نام‌کنندگان در انتخابات ریاست جمهوری از سوی شورای نگهبان که مصادف شد با شروع فعالیت‌های تبلیغاتی نامزدها، این جریان و نامزد متبوعش در کنش‌های انتخاباتی خود بر مواردی تأکید داشته‌اند | صفحه ۲

یادداشت سیاسی

مرتضی سیمیاری

ملاقات با مأمور ایکس در پاریس!

امروز در جایگاهی قرار داریم که تغییر در وضعیت تروریست‌ها را نه در ایستگاه پایانی بلکه در مبدأ آن کنترل می‌کنیم. این روزها مأمور ایکس در سازمان اطلاعات فرانسه (DGSE) طی دوران بازنشستگی شاهدی بازاری بر برخی وقایع خاص است. او می‌داند که تهران حالا از دوره اضطرار و استرداد برای عوامل ترور به دوران مدیریت اطلاعاتی و ادراکی افسران استخوان خرد کرده ناتو در کشورهای اروپایی رسیده است، افسر ایکس بیننده رویدادهایی سه ضلعی است که دو ضلع نامشخص دارد! | صفحه ۲

یادداشت ورزشی

فریدون حسن | دبیر گروه ورزشی

این «فکر» از «فساد» بدتر است!

مدیران فوتبال ترسیده‌اند. ترس از برملا شدن فسادشان و مشخص شدن میزان پول‌هایی که بالا کشیده‌اند. بی‌خود نیست که از خودزنی حرف می‌زنند و بیهوده نیست که این روزها شروع کرده‌اند به دست و پا زدن برای تعیین تکلیف سریع پرونده. آنها می‌خواهند قبل از اینکه نام‌شان مطرح شود یکی را قربانی کنند، مس رفسنجان را بفرستند به دسته پایین‌تر و در نهایت هم همان هفت نفر که خودشان می‌خواهند، به عنوان مسببان این فساد گسترده مجازات شوند | صفحه ۱۳

موشک‌باران حزب‌الله ۲۳۰هزار اسرائیلی را آواره کرد

■ شمال سرزمین‌های اشغالی، منطقه معروف به الجلیل علیا، دیروز و روز پنج‌شنبه نیز شاهد شدیدترین حملات حزب‌الله بود. شمار موشک‌های شلیک‌شده به الجلیل البته، به عدد ۲۱۵ موشک شلیک‌شده روز چهارشنبه که از سال ۲۰۰۶ تا الان، شدیدترین عملیات موشکی حزب‌الله است، نرسید ولی چندین صهیونیست زخمی و چندین ساختمان دچار آتش‌سوزی شدند. حزب‌الله می‌گوید از هفتم اکتبر ۲۰۲۳ تا کنون، بیش از ۲هزار عملیات علیه رژیم صهیونیستی انجام داده که منجر به آوارگی ۲۳۰هزار صهیونیست شده است، آماری که نیوزویک، با کمی تعدیل آن را تأیید کرده است

دلم برای جمهوری اسلامی سوخت!

● غلامرضا صادقیان | سردبیر

یک فعال اصلاح‌طلب خارج‌نشین که در ۸۸ هم فعال بود، طی یادداشتی در روزنامه اعتماد با دقتی زایدالوصف «دامنه آرای احتمالی در انتخابات ریاست‌جمهوری» را واکاوی ریاضیاتی و فرمول‌بندی کرده است. چنان که شکی برای کسی باقی نمی‌گذارد که با توصیفی از دقیق‌ترین و قوی‌ترین دموکراسی روی زمین روبه‌رو شده است!

او حساب کرده که چون مجموع نامزدهای اصولگرایان در انتخابات ریاست‌جمهوری قبل، این تعداد و این درصد رأی آورده‌اند، از آنجا که رأی خالص آنان کمتر شده است، و آرای چند میلیونی آن نامزدشان که وعده یارانه داد و در این دوره نیست، به‌همراه مجموع آرای شناور به سبد نامزد اصلاح‌طلبان می‌ریزد، و نیز چون در مقابل آرای اصولگرایی که ریزش داشته، آرای اصلاح‌طلبی فلان شده و آن شخص دیگر هم چنین شده و دیگری چنان، و اگر نامزد اصلاح‌طلبان بتواند با فلان خصیصه این مقدار از آرای اصولگرایان را نیز جذب خود کند، پس با حدود ۵۵تا ۶۰درصد واجدان، یعنی با نصاب حدود ۱۷تا۱۹میلیون هم می‌تواند در دور نخست پیروز شود. سپس محاسبات ریاضی دقیقی هم برای دوردومی‌شدن نامزد اصلاح‌طلبان کرده است که مثلاً می‌تواند در تحت فلان شرایط با ۱۳میلیون و تحت شرایط دیگری که آرای اصولگرایان بدون اجماع آنان ریزش می‌کند، با ۷میلیون هم به دور دوم برود. و محاسبات دیگر و پیش‌بینی‌های دیگر، همگی با فرمول و حساب و کتاب! تاکنون هیچ فعال سیاسی دوست یا دشمن چنین دفاعی از دقت و قوت و سلامت انتخابات ایران نکرده بود، آن هم از زبان کسانی که مروجان انگاره تقلب و تخلف در ۸۸ بودند و کشور را به اعتراف برخی از خودشان با تحمیل تحریم‌هایی که نتیجه همان شرایط سیاسی و اجتماعی ۸۸ بود، دهه‌ها به عقب بردند و اوباما و غرب را به این صرافت انداختند که با تحریم بیشتر می‌توانند به آن وضعیت دامن بزنند و کار جمهوری اسلامی را یکسره کنند.

نکته دقیق مهم‌تری که اصلاح‌طلبان در تحلیل‌های خودشان با آن آشنا نیستند، این است که اصلاح‌طلبی یک تعریف مشخص ندارد و هنوز گفتمان نشده است و نمی‌توان منکر شد که میان حجاریان که رأی نمی‌دهد با خاتمی که می‌خواهد «این‌بار» برخلاف انتخابات چند ماه پیش مجلس، «کنار مردم بایستد» و به نامزد اصلاح‌طلبان رأی بدهد، با آن نخبه‌ای که به این نامزد رأی می‌دهد و آن زن عشایری که همین رأی را به صندوق می‌اندازد، هیچ سنخیت و پیوستگی و حتی هیچ هارمونی وجود ندارد. در مقابل اما توده اصولگرایان «یک هسته سخت چند میلیون نفری» با عقاید بسیار نزدیک به‌هم هستند که مفهوم «ولایت» به آن شکل داده است و به‌شدت «پای کار»اند که می‌توان آنها را با یک فرمان هم پای صندوق رأی آورد، هم مدافع سلامت در کرونا کرد، هم برای کار جهادی به روستا برد و هم برای جهاد با اسلحه به دفاع از حرم گسیل کرد، همچنان که در جنگ تحمیلی چنان شد و این هسته چند میلیونی در بیشتر بحران‌های نیم‌قرن گذشته چونان اهرمی پیش‌برنده و پیش‌رونده، خود را فدای ملت و کشور کرده است. باقی مردم در یک سلک سیاسی قرار نمی‌گیرند و در انتخابات‌ها گاهی به نامزد اصولگرایان و گاهی به نامزد دیگر گرایش پیدا می‌کنند. با این توصیف اگر در هر انتخاباتی نامزد اصولگرایان رأی آورد، در ذیل گفتمان همین هسته سخت وفادار به نظام است و اگر نامزد اصولگرایان رأی نیاورد، واکنش مردم به ضعف‌های ساختاری، اجماع‌نکردن و برخی کمبودها و نقایص جاری و ماندگار در کشور است تا اینکه نتیجه گفتمان اصلاح‌طلبی باشد که اصولاً به اعتراف نظریه‌پردازان این جریان هنوز چیزی به این اسم نداریم.

نکته مهم دیگر اینکه هم‌اکنون توده‌های مردمی پای ثابت برنامه‌های تبلیغی نامزدها هستند، اما نخبگان چنین نیستند. همین نکته گواهی بر قوت مردم‌سالاری در ایران است. اگر نامزد اصلاح‌طلبان یا یکی از نامزدهای اصولگرایان پیروز انتخابات شود، یعنی توده‌ها بر اساس باور به برنامه‌های یک نامزد و بدون توجه به ساخت‌وپرداخت‌های حزبی و تبلیغات کاذب، به آن نامزد گرایش پیدا کرده‌اند. البته بحث مردم‌فریبی در تمامی دموکراسی‌ها هست و بسیار ابلهانه است که گمان کنیم اگر در فرانسه یا امریکا ۶۰یا۷۰درصد مردم به یک جریان رأی دادند، همگی نوعی آگاهی افلاطونی و دقت نیوتنی و فرااندیشی آینشتاینی داشته‌اند. همین که در انتخابات اخیر پارلمان اروپا به راست‌های فاشیست رأی داده شد، یا فاشیست راست دیگری مثل ترامپ در امریکا پیشتاز است، هویت واقعی این انتخابات‌ها را که ادعا می‌شود انتخاباتی نخبگانی و هوشمند است، برملا می‌کند.

اکنون که اصلاح‌طلبان تمام‌قد به میدان انتخابات آمده‌اند و آن را چونان یک قضیه ریاضیاتی صادق، فرمول‌بندی می‌کنند و برخلاف ادعاهای گذشته خود می‌گویند «مردم هرگز با صندوق قهر نکرده‌اند»، بر تحلیلگران واجب است که این ادعاها را با دقت ثبت و ضبط کنند. دو هفته دیگر اگر نامزد اصلاح‌طلبان پیروز شد، با این پیروزی دیگر نمی‌توانند همچون گذشته مردم‌سالاری را در ایران غیرواقعی و ناراست بدانند و اگر نامزد دیگری پیروز شد، باید براساس همان فرمول‌بندی، به شکست خود اعتراف کنند و به دنبال «اصلاح خود» قبل از اصلاح جامعه ایران بروند.